

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

SUPREME COURT OF JUSTICE

Nr. 50
Din 03 martie 2026

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28

Pe rolul Curții Supreme de Justiție se află cauza de contencios administrativ, intentată la contestația depusă de către Ruxanda Pulbere împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Comisia de evaluare a judecătorilor privind contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 692/50 din 30 decembrie 2025.

La data de 20 februarie 2026, prin intermediul poștei electronice, Ruxanda Pulbere a depus cereri, prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „din câte 6 membri” de la art. 4, alin. (3), a sintagmei „din 9 membri” de la art. 6, alin. (1), a sintagmei „în quantum stabilit de către Guvern pentru anul 2023” de la art. 11 alin. (3), lit. a) și a sintagmei „actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” de la art. 11, alin. (6) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023.

Prin încheierea din data de 26 februarie 2026, Curtea Supremă de Justiție a admis cererea Ruxandei Pulbere, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității a sintagmei „din câte 6 membri” de la art. 4, alin. (3), a sintagmei „din 9 membri” de la art. 6, alin. (1), a sintagmei „în quantum stabilit de către Guvern pentru anul 2023” de la art. 11, alin. (3), lit. a) și a sintagmei „actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” de la art. 11, alin. (6) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023.

Anexă:

1. Sesizările cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate;
2. Proces-verbal nr. 933/28 cu privire la verificarea declarațiilor de avere și interese personale din 29.11.2022;
3. Hotărârea CSM cu privire la Raportul Comisiei de Evaluare externă privind reevaluarea judecătorei Ruxanda Pulbere de la Curtea de Apel nr. 692/50 din 30 decembrie 2025;
4. Încheierea din 26 februarie 2026 a Curții Supreme de Justiție.

Președinte interimar
al Curții Supreme de Justiție

Stela Procopciuc

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
în temeiul art. 135 alin.(1) din Constituție**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.1. Persoană fizică

1. Pulbere

2. Ruxanda

3.

4.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

Reclamanta, Ruxanda Pulbere, este judecător al Curții de Apel Centru din anul 2020, instanță care până la 27 decembrie 2024 a purtat denumirea Curtea de Apel Chișinău.

În calitate de judecător al Curții de Apel Chișinău, reclamanta a fost supusă procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 252/2023. Astfel, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii, aceasta a fost inclusă în lista judecătorilor Curții de Apel Chișinău transmisă, la 5 aprilie 2024, Comisiei de evaluare, în temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 252/2023.

La 11 aprilie 2024, Ruxanda Pulbere, în calitate de judecător al Curții de Apel Chișinău, a fost notificată de către Comisie despre inițierea procedurii de evaluare, solicitându-i-se completarea și prezentarea, în termen de 20 de zile de la data notificării, a chestionarului de etică și a declarațiilor prevăzute de art. 12 alin. (3) din Legea nr. 252/2023. Reclamanta s-a conformat solicitării și a prezentat actele menționate la 1 mai 2024.

Ulterior, la 13 august 2024, Comisia a notificat reclamanta că dosarul său de evaluare a fost repartizat aleatoriu Completului A.

În cadrul procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare, Comisia de evaluare a solicitat și a obținut informații privind reclamanta din numeroase surse instituționale, inclusiv autorități de drept, autorități fiscale și de integritate, instituții bancare, precum și din surse deschise și petiții depuse de persoane fizice și juridice, toate fiind incluse în dosarul de evaluare și analizate de Comisie sub aspectul relevanței și corectitudinii.

Pe parcursul procedurii de evaluare, Comisia a adresat reclamantei trei runde succesive de solicitări de informații suplimentare (octombrie, noiembrie și decembrie 2024), în scopul clarificării anumitor aspecte, reclamanta prezentând răspunsuri și documente justificative în termenele stabilite sau în termenele prelungite acordate la solicitarea sa.

Întrucât completul de evaluare nu a ajuns la unanimitate asupra dubiilor, dosarul a fost transmis spre examinare Comisiei în plen, la 30 ianuarie 2025 reclamanta fiind invitată la audiere publică.

Reclamanta a participat la audierea publică din 10 februarie 2025, o parte desfășurată în ședință închisă, pentru protejarea vieții private și a situației financiare a familiei. Ulterior, la solicitarea sa, a fost organizată o audiere suplimentară în ședință închisă, fiind audiată mama acesteia.

La 13 mai 2025, Comisia a aprobat Raportul de evaluare, propunând nepromovarea evaluării externe în temeiul art. 11 din Legea nr. 252/2023. Concluzia a fost fundamentată, în esență, pe: (i) neacceptarea sumei de 990.000 MDL (donație către soț, declarată în cadrul amnistiei fiscale) ca flux justificat; și (ii) atribuirea sumei de 600.000 MDL ca flux de ieșire în 2017, determinată de respingerea amnistiei fiscale invocate ca sursă a fondurilor utilizate pentru achiziția vehiculului.

La Raportul din 13 mai 2025 a fost anexată o opinie separată, care a criticat caracterul deductiv/prezumtiv al concluziilor majorității, ignorarea unor surse reale de venit și aplicarea unui standard probator excesiv, incompatibil cu noțiunea legală de „dubii serioase”.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 15 iulie 2025, raportul a fost respins și s-a dispus reluarea procedurii de evaluare. Consiliul Superior al Magistraturii a stabilit repere concrete pentru reevaluare, inclusiv: evitarea dublării unor cheltuieli (prin raportare la CPP), aplicarea testului „beneficiarului efectiv” în privința BMW X4 și extinderea analizei asupra capacității financiare a mamei fără limitarea la 1998–2012.

În cadrul procedurii de reevaluare, Comisia a continuat colectarea și verificarea informațiilor, solicitând explicații și acte suplimentare, reclamanta prezentând răspunsuri în termenele acordate.

Audierea publică a avut loc, parțial, în ședință închisă, la solicitarea reclamantei, pentru protejarea aspectelor ce țin de viața privată și situația financiară a membrilor familiei. În cadrul audierii și ulterior acesteia, subiectul a prezentat documente suplimentare, care au fost incluse în dosarul de reevaluare și examinate de Comisia în procesul de analiză.

La 16 decembrie 2025 Comisia a adoptat în privința reclamantei Ruxanda Pulbere Raportul de reevaluare, prin care a propus, repetat, nepromovarea evaluării externe desfășurată în conformitate cu criteriile prevăzute la articolul 11 din Legea nr. 252/2023. În acest raport, Comisia a refuzat din nou să accepte suma de 990.000 MDL ca flux justificat și, în privința BMW X4, deși exista reperul stabilit de CSM privind „beneficiarul efectiv”, Comisia a revenit la o prezumție generală a gospodăriei comune, fără a indica elemente factuale noi determinante.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 692/50 din 30 decembrie 2025 a fost acceptat Raportul de reevaluare a judecătoarei Curții de Apel Centru, Ruxanda Pulbere, și a fost constatată nepromovarea evaluării; a fost dispusă eliberarea din funcția de judecător al Curții de Apel Centru, în temeiul art. 18 alin. (5) din Legea nr. 252/2023; a fost stabilită decăderea din dreptul de a exercita funcția de judecător pentru o perioadă de 5 ani, din data rămânerii definitive a hotărârii; a fost informată Autoritatea Națională de Integritate cu privire la interdicția de a exercita funcții de demnitate publică pe aceeași perioadă; a fost dispusă lipsirea de dreptul la indemnizația unică de concediere.

În considerente, Consiliul Superior al Magistraturii a invocat standardul „balanței probabilităților”, a justificat inversarea parțială a sarcinii probei în prezența „dubiilor serioase”, și a concluzionat că nereușita reclamantei de a demonstra cuantumul plauzibil al veniturilor face imposibilă valorificarea acestora ca fluxuri certe. În privința BMW X4 a admis cumularea abordărilor (beneficiar efectiv + gospodărie comună) și a menținut valoarea de referință de 600.000 MDL, apreciind că Comisia nu ar fi depășit limitele reevaluării.

Hotărârea respectivă a fost contestată la Curtea Supremă de Justiție, aflându-se pe rol cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Ruxanda Pulbere împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 692/50 din 30 decembrie 2025 și constatarea promovării evaluării externe de către judecătorul Curții de Apel Centru, Ruxanda Pulbere sau dispunerea reluării procedurii de evaluare de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Soluționarea cauzei pendinte depinde în mod direct de constituționalitatea dispozițiilor art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, în partea ce prevede că „actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare”.

În temeiul acestei dispoziții, Comisia și ulterior Consiliul Superior al Magistraturii au înlăturat valoarea probatorie a actelor prezentate de reclamantă pentru justificarea fluxurilor financiare, fundamentând pe această apreciere concluzia de nepromovare și consecințele profesionale severe.

Instanța este obligată să aplice această normă în examinarea legalității hotărârii contestate, iar validitatea constituțională a sintagmei menționate sunt decisive pentru stabilirea dacă înlăturarea probelor și concluzia de nepromovare au avut un temei legal și constituțional.

Prin urmare, norma contestată este aplicabilă în cauza pendinte și are caracter determinant pentru soluția ce urmează a fi pronunțată, întrucât de constituționalitatea acesteia depinde aprecierea legalității mecanismului probator care a fundamentat hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii.

C. Obiectul sesizării

Exercitarea controlului de constituționalitate asupra dispozițiilor art. 11 alin.(6) din Legea nr. 252/2023, în partea ce prevede:

„Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare.”

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Principiul statului de drept include exigențele securității juridice, coerenței normative și previzibilității aplicării legii.

În speță, reclamanta susține că formularea art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, prin lipsa unor criterii clare privind condițiile în care actele oficiale pot fi înlăturate, este susceptibilă să genereze incertitudine juridică și aplicări neuniforme.

În măsura în care norma permite relativizarea efectelor unor acte emise de autorități competente fără repere normative suficiente, este incident principiul securității juridice derivat din art. 1 alin. (3), în coroborare cu drepturile fundamentale afectate.

Articolul 6

Separația și colaborarea puterilor

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Norma contestată permite relativizarea constatărilor unor autorități specializate (în special Autoritatea Națională de Integritate) fără criterii normative clare.

În măsura în care acest mecanism permite substituirea neclară a competențelor instituționale, este incident principiul separației și echilibrului puterilor consacrat de art. 6.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Dreptul la satisfacție efectivă presupune ca probele pertinente să fie examinate real și motivat.

În speță, reclamanta susține că mecanismul normativ contestat a permis ignorarea unor acte oficiale decisive fără criterii legale clare, ceea ce ridică o problemă serioasă sub aspectul garanțiilor procedurale.

Articolul 28

Viața intimă, familială și privată

Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.

Reputația profesională face parte din viața privată în sens constituțional și convențional.

În speță, evaluarea a vizat situația patrimonială a reclamantei și a familiei, concluzia de necorespondere a criteriului de integritate a fost făcută public, fiind dispuse consecințe profesionale severe.

Prin urmare, norma contestată și aplicarea sa au afectat imaginea profesională și socială a reclamantei, ceea ce este suficient pentru a atrage incidența art. 28 din Constituție.

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

În speță, aplicarea art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 a stat la baza constatării nepromovării evaluării externe și, ulterior, a eliberării reclamantei din funcția de judecător, precum și a instituirii interdicției temporare de exercitare a acestei funcții.

Având în vedere că măsura contestată a produs efecte directe asupra posibilității reclamantei de a-și exercita profesia pentru care este calificată, Curtea este chemată să constate incidența art. 43 din Constituție.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

Procedura de evaluare a pus sub semnul întrebării caracterul licit al unor venituri confirmate prin acte fiscale și prin controlul Autorității Naționale de Integritate.

În măsura în care norma contestată permite înlăturarea valorii probatorii a unor acte oficiale fără demonstrarea caracterului lor nelegal, aceasta afectează prezumția constituțională a caracterului licit al averii.

Articolul 116

Statutul judecătorilor

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

(5) Deciziile privind numirea judecătorilor și cariera acestora trebuie să fie adoptate în baza unor criterii obiective, bazate pe merit, și a unei proceduri transparente, în condițiile legii. Promovarea sau transferul judecătorilor se face doar cu acordul acestora.

În prezenta cauză, aplicarea normei contestate a constituit temeiul juridic pentru constatarea necorespunderii criteriilor de integritate și pentru eliberarea reclamantei din funcția de judecător.

În măsura în care sintagma „nu au valoare prestabilită” permite înlăturarea unor acte oficiale relevante fără criterii legale clare și fără garanții procedurale suficiente, se ridică o problemă verosimilă privind caracterul obiectiv și previzibil al procedurii de evaluare a carierei judecătorului.

Prin urmare, Curtea este chemată să examineze constituționalitatea normei contestate din perspectiva drepturilor menționate, ingerința în acestea fiind cel puțin una verosimilă și suficient de serioasă pentru a justifica analiza pe fond.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

(1) Ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege.

În prezenta cauză, ingerința invocată de reclamantă își are temeiul normativ în dispozițiile art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, care stabilește că „*actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare*”.

Prin formularea „*nu au valoare prestabilită*”, legea conferă Comisiei o marjă de apreciere insuficient delimitată normativ, permițând înlăturarea actelor oficiale emise de autorități competente, inclusiv a actelor fiscale și a constatărilor autorităților de integritate, fără stabilirea unor criterii privind condițiile și limitele unei asemenea înlăturări.

Totuși, pentru a satisface exigența constituțională a ingerinței „prevăzute de lege”, norma trebuie să întrunească cerințele de calitate a legii, respectiv claritate, previzibilitate și existența unor limite suficiente care să prevină arbitrariul.

Formularea utilizată nu distinge între situațiile în care un act oficial este contestat, infirmat sau declarat nelegal și situațiile în care acesta este valabil și produce efecte juridice și se bucură de prezumția de legalitate. De asemenea, norma nu stabilește criterii privind condițiile în care valoarea probatorie a unui act oficial poate fi înlăturată și nici sarcina probei necesară pentru a răsturna această prezumție.

În absența unor repere normative clare privind forța probatorie a actelor emise de autorități competente, norma creează riscul unei aprecieri arbitrare și afectează previzibilitatea aplicării sale, componentă esențială a principiului securității juridice consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție.

Comparativ, în proceduri similare de evaluare externă desfășurate în alte state (inclusiv în cadrul mecanismului de vetting din Albania), actele emise de autorități competente nu erau lipsite de relevanță juridică, ci erau analizate ca elemente probatorii, iar eventualele abateri de la concluziile acestora trebuiau motivate riguros.

Prin contrast, formularea art. 11 alin. (6) permite, în practică, ignorarea efectelor juridice ale unor acte administrative valabile, fără a impune obligația unei justificări consolidate.

În cauza autorului excepției, această dispoziție a permis:

(i) nevalorificarea declarației fiscale depuse în anul 2012, deși aceasta reprezenta o situație juridică confirmată de autoritatea fiscală competentă și producea efecte juridice la momentul emiterii;

(ii) ignorarea constatărilor Autoritatea Națională de Integritate, care nu au identificat discrepante patrimoniale în declarațiile de avere.

Astfel, situații juridice deja verificate și acceptate de autorități competente au fost repuse în discuție fără infirmarea lor legală și fără demonstrarea caracterului nelegal sau eronat al actelor respective.

Prin urmare, problema de constituționalitate nu vizează libertatea de apreciere a probelor în sine, ci absența unor limite normative clare privind înlăturarea efectelor juridice ale actelor oficiale emise de autorități competente.

(2) Scopul legitim al ingerinței.

Reclamanta nu contestă legitimitatea obiectivului de verificare a integrității, or, scopul declarat al legii este asigurarea integrității sistemului judecătoresc și consolidarea încrederii publice în justiție.

(3) Existența unei legături raționale între ingerință și scopul legitim.

În abstract, acordarea unei libertăți de apreciere Comisiei în evaluarea probelor poate avea o legătură rațională cu scopul legitim al mecanismului de evaluare externă, și anume verificarea integrității judecătorilor și consolidarea încrederii publicului în justiție.

Totuși, legătura rațională presupune ca exercitarea acestei libertăți să fie orientată efectiv spre identificarea unor riscuri reale de neconformitate și să opereze în limite compatibile cu principiul securității juridice și cu rolul instituțiilor specializate.

În speță, aplicarea sintagmei „*actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare*” a permis Comisiei să înlăture, în mod practic, forța probatorie a unor acte oficiale valabile, emise de autorități competente, fără a demonstra că aceste acte ar fi nelegale, false ori inexacte.

Astfel, declarațiile fiscale oficiale ale soțului și ale soarelui reclamantei, depuse în cadrul mecanismelor fiscale aplicabile (amnistia fiscală), au fost tratate ca probe „insuficiente” pentru a confirma proveniența licită a veniturilor. Însă, în absența unei înfirmări pe cale legală a acestor declarații sau a constatării caracterului lor nelegal, ignorarea lor totală nu îndeplinește rolul unei aprecieri critice, ci produce un efect echivalent cu negarea prezumției de legalitate a actului fiscal și cu răsturnarea implicită a prezumției constituționale a caracterului licit al averii (art. 46 alin. (3) din Constituție).

De asemenea, Actul Autorității Naționale de Integritate privind lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale a fost înlăturat ca reper probator relevant, iar Comisia a ajuns la o concluzie contrară, fără a indica existența unor elemente noi determinate față de materialul examinat de Autoritatea Națională de Integritate și fără a demonstra erori concrete ale controlului efectuat de autoritatea specializată.

În aceste condiții, marja de apreciere conferită Comisiei se transformă într-un mecanism de reevaluare nelimitată a constatărilor autorității competente, afectând echilibrul instituțional consacrat de art. 6 din Constituție.

Acest mod de aplicare este important în analiza legăturii raționale, deoarece scopul evaluării integrității nu este atins prin relativizarea necondiționată a actelor oficiale, ci printr-un control care operează în mod coerent în cadrul ordinii juridice existente. Integritatea nu este protejată atunci când actele cu efect juridic sunt tratate ca „neutre” sau „inexistente” în lipsa unei înfirmări legale, deoarece un asemenea mecanism: (i) slăbește securitatea juridică (art. 1 alin. (3)), întrucât persoana vizată nu poate anticipa ce valoare reală au actele oficiale și în ce condiții pot fi neutralizate; (ii) diluează prezumția caracterului licit al averii (art. 46 alin. (3)), întrucât lipsa trasabilității exhaustive devine un substitut al probei de ilicit; (iii) relativizează competențele instituționale (art. 6), transformând Comisia într-un centru de reevaluare care poate contrazice acte fiscale și constatări ale Autorității Naționale de Integritate fără criterii normative clare; (iv) produce efecte directe asupra garanțiilor statutului judecătorului (art. 116) și asupra dreptului la muncă (art. 43), deoarece concluziile astfel obținute duc la eliberarea din funcție și interdicția de exercitare.

Prin urmare, atingerea scopului legitim devine discutabilă, întrucât mecanismul nu operează ca un control proporțional și coerent, ci ca o substituție instituțională cu risc de arbitrar.

(4) Existența unor măsuri mai puțin intruzive.

Reclamanta consideră că existau măsuri legislative mai puțin intruzive și la fel de eficiente pentru atingerea scopului verificării integrității, precum:

(i) consacrară expresă a prezumției de validitate a actelor fiscale și a constatărilor autorităților specializate, inclusiv ale Autorității Naționale de Integritate, până la proba contrară administrată în mod obiectiv;

(ii) instituirea obligației Comisiei de a motiva în mod riguros și detaliat înlăturarea unui act oficial emis de o autoritate competentă, prin indicarea concretă a elementelor de nelegalitate, falsitate sau inexactitate;

(iii) instituirea obligației de a solicita clarificări suplimentare autorității emitente înainte de a formula concluzii defavorabile;

(iv) stabilirea unor criterii legale clare privind condițiile în care actele oficiale pot fi înlăturate.

Aceste soluții ar fi permis atingerea scopului legitim al protejării integrității sistemului judiciar prin mijloace la fel de eficiente, dar mai puțin intruzive pentru drepturile fundamentale ale persoanei evaluate.

Totodată, dispozițiile art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 trebuie interpretate sistemic cu prevederile art. 17 alin. (7) ale aceleiași legi, potrivit cărora, în cazul în care comisia de evaluare constată că informațiile prezentate nu corespund realității sau relevă încălcări ale legii, aceasta sesizează organele de stat competente în vederea documentării faptelor respective.

Rezultă că legiuitorul însuși a instituit un mecanism instituțional de verificare atunci când există suspiciuni privind veridicitatea informațiilor. În aceste condiții, înlăturarea totală a valorii probatorii a unor acte oficiale, fără activarea mecanismului prevăzut de art. 17 alin. (7) și fără demonstrarea caracterului lor nelegal, fals sau inexact, depășește marja de apreciere compatibilă cu principiul securității juridice.

În speță, Comisia a înlăturat valoarea probatorie a declarațiilor fiscale și a constatărilor Autorității Naționale de Integritate fără a demonstra caracterul nelegal sau fals al acestora și fără a activa mecanismul legal de verificare instituțională.

O asemenea aplicare transformă sintagma „nu au valoare prestabilă” într-un instrument de relativizare discreționară a actelor oficiale și depășește marja de apreciere compatibilă cu principiul securității juridice (art. 1 alin. (3)), cu prezumția caracterului licit al averii (art. 46 alin. (3)) și cu exigențele unei proceduri obiective în sensul art. 116 din Constituție.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *Xhoxhaj v. Albania*, a reținut că, deși statele dispun de o marjă de apreciere în materia evaluării integrității judecătorilor, aceasta nu este nelimitată, iar înlăturarea explicațiilor și a actelor invocate trebuie să fie motivată concret și individualizat, în baza unei analize coerente și proporționale.

Această jurisprudență confirmă că existența unor garanții privind tratamentul actelor oficiale nu diminuează eficiența mecanismului de evaluare, ci consolidează conformitatea acestuia cu principiile statului de drept.

(5) Proporționalitatea ingerinței.

În speță, ingerința a produs consecințe de o severitate excepțională: constatarea necorespunderii criteriului de integritate, eliberarea din funcția de judecător, instituirea interdicției temporare de exercitare a funcției, pierderea unor drepturi conexe, precum și un impact reputațional major.

Prin urmare, nu este vorba de o simplă apreciere administrativă, ci de o ingerință care afectează simultan drepturi și garanții constituționale esențiale, ceea ce impune un control strict al proporționalității.

Măsura încetării mandatului reprezintă cea mai severă consecință posibilă asupra carierei unui judecător, incidentă în mod direct asupra dreptului la muncă (art. 43) și asupra statutului constituțional al judecătorului și garanțiilor carierei judiciare (art. 116).

În același timp, concluzia de „necorespondere a criteriului de integritate” produce efecte reputaționale profunde, care interferează cu viața privată și reputația profesională protejate de art. 28 din Constituție, întrucât eticheta de „neintegru” are o încărcătură socială și profesională de durată.

În plan patrimonial, ingerința a funcționat prin lipsirea de eficiență probatorie a unor acte oficiale valabile (declarații fiscale) și a unui act al autorității specializate (ANI), fără demonstrarea caracterului lor nelegal, nul ori fals. O asemenea abordare afectează direct prezumția constituțională a caracterului licit al dobândirii averii garantată de art. 46 alin. (3): dacă un venit este declarat printr-un act fiscal oficial, iar acest act este ignorat fără infirmare legală, prezumția de licit se transformă, în practică, într-o prezumție de suspiciune, ceea ce este incompatibil cu logica art. 46 alin. (3).

Totodată, în lipsa unor criterii clare privind condițiile în care actele oficiale pot fi înlăturate, norma permite ca „lipsa trasabilității” să devină criteriul determinant al neconformității, fără delimitarea explicită a sarcinii probei și fără standarde de motivare suficient de riguroase pentru ingerințe de această amploare. Aceasta accentuează caracterul excesiv al ingerinței și afectează securitatea juridică (art. 1 alin. (3)), întrucât persoana vizată nu poate prevedea, în mod rezonabil, ce valoare reală vor avea actele oficiale pe care legea, în mod normal, le recunoaște ca producând efecte juridice.

Proportionalitatea trebuie apreciată și prin prisma ordinii instituționale: Autoritatea Națională de Integritate este autoritatea creată prin lege pentru verificarea declarațiilor de avere și a regimului intereselor personale. Constatările sale produc efecte juridice și creează o situație de stabilitate administrativă. În măsura în care o altă autoritate poate ignora concluziile Autorității Naționale de Integritate fără criterii clare și fără demonstrarea caracterului eronat al controlului, se ajunge la relativizarea competențelor legale ale unei instituții specializate, afectând echilibrul instituțional și coerența exercitării competențelor (art. 6).

Statul nu poate, pe de o parte, să instituie o autoritate specializată care verifică și confirmă lipsa încălcărilor și, pe de altă parte, să permită ca această situație juridică să fie lipsită de efect în mod discreționar, fără justificare obiectivă și motivare riguroasă. O asemenea practică subminează previzibilitatea și coerența ordinii juridice, aspecte inerente art. 1 alin. (3) și art. 6 din Constituție.

Întrucât ingerința are consecințe profesionale extreme, ea impune garanții procedurale sporite și o motivare deosebit de riguroasă. În măsura în care norma contestată permite ignorarea probelor decisive fără un cadru normativ clar (criterii de înlăturare, sarcină a probei, standard de motivare), ea afectează și accesul efectiv la justiție (art. 20), întrucât controlul judiciar asupra deciziei devine dificil atunci când raționamentul probator este lăsat la un nivel larg de discreție, fără repere verificabile.

Deși scopul evaluării integrității este legitim, în speță ingerința nu păstrează un just echilibru între interesul public și protecția drepturilor fundamentale ale reclamantei. Severitatea consecințelor (art. 43 și art. 116), efectul reputațional (art. 28), răsturnarea implicită a prezumției de licit (art. 46 alin. (3)), relativizarea competențelor instituționale (art. 6) și afectarea previzibilității normei (art. 1 alin. (3)), privite împreună, arată că ingerința depășește ceea ce este necesar într-o societate democratică pentru atingerea scopului legitim.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a recunoscut că procedurile de evaluare a integrității judecătorilor pot avea un impact semnificativ asupra reputației profesionale și, prin aceasta, asupra vieții private a persoanei vizate. Astfel, în cauza *Xhoxhaj v. Albania*, Curtea a subliniat că măsurile adoptate în cadrul procesului de vetting trebuie să fie însoțite de garanții procedurale adecvate și să mențină un just echilibru între interesul public și drepturile individuale ale judecătorului evaluat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *Gogitidze and Others v. Georgia*, a reținut că statele pot institui mecanisme de verificare a provenienței bunurilor și pot solicita explicații persoanelor vizate. Totuși, o asemenea ingerință trebuie să păstreze un just echilibru între interesul public și drepturile fundamentale ale persoanei, iar concluziile autorităților trebuie să rezulte dintr-o analiză proporțională și motivată, care să evite arbitrarul. Aplicarea acestor principii presupune că înlăturarea unor acte oficiale sau a unor explicații trebuie să fie susținută prin argumente concrete și verificabile, nu prin simple prezumții sau prin impunerea unei sarcini probatorii excesive.

În cauza *Sevdari v. Albania*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că, deși statele dispun de o marjă largă de apreciere în cadrul mecanismelor de evaluare a judecătorilor, ingerințele care conduc la pierderea funcției impun o analiză individualizată, coerentă și suficient motivată.

Curtea a subliniat că măsura demiterii trebuie să rezulte dintr-o evaluare proporțională a probelor și să fie justificată printr-un raționament solid, evitând formalismul excesiv sau concluziile bazate predominant pe prezumții.

Aceste principii sunt pe deplin aplicabile în prezenta cauză.

Problema constituțională ridicată în prezenta cauză nu privește standardul general de probă în procedura de evaluare, deja analizat în jurisprudența Curții, ci efectul normativ al sintagmei potrivit căreia „*actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare*”, în măsura în care aceasta permite înlăturarea valorii probatorii a unor acte oficiale valabile, emise de autorități competente, fără stabilirea unor criterii clare și previzibile privind condițiile și limitele unei asemenea înlăturări.

Astfel, prezenta sesizare nu urmărește repunerea în discuție a standardului general de probă aplicabil în procedura de evaluare externă, analizat deja de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 16 ianuarie 2025, ci absența unei prezumții minime de validitate a actelor oficiale și lipsa unor garanții normative împotriva relativizării efectelor juridice ale acestora.

Această chestiune privește principiul securității juridice, echilibrul instituțional între autorități și protecția drepturilor fundamentale ale persoanei evaluate.

Pentru aceste motive îi solicit Curții:

- 1) Să declare sesizarea admisibilă;
- 2) Să exercite controlul de constituționalitate și să declare neconstituțională sintagma „*Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare*” de la art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023.

F. Lista documentelor relevante

1. Extras din Legea nr. 252/2023 (dispozițiile contestate);
2. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 692/50 din 30 decembrie 2025;
3. Procesul-verbal cu privire la verificarea declarațiilor de avere și interese personale;
4. Declarațiile fiscale.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului invocată în sesizare (cauzele *Gogitidze and Others v. Georgia*, *Sevdari v. Albania*, *Xhoxhaj v. Albania*) este publică și accesibilă, motiv pentru care nu se anexează în copie.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Subsemnata, Ruxanda Pulbere, declar că informațiile prezentate în sesizare sunt veridice și că excepția de neconstituționalitate este ridicată în legătură directă cu soluționarea cauzei pendinte.

Digitally signed by Pulbere Ruxanda
Date: 2026.02.20 15:36:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
în temeiul art. 135 alin.(1) din Constituție**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.1. Persoană fizică

1. Pulbere

2. Ruxanda

3.

4.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

Reclamanta, Ruxanda Pulbere, este judecător al Curții de Apel Centru din anul 2020, instanță care până la 27 decembrie 2024 a purtat denumirea Curtea de Apel Chișinău.

În calitate de judecător al Curții de Apel Chișinău, reclamanta a fost supusă procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 252/2023. Astfel, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii, aceasta a fost inclusă în lista judecătorilor Curții de Apel Chișinău transmisă, la 5 aprilie 2024, Comisiei de evaluare, în temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 252/2023.

La 11 aprilie 2024, Ruxanda Pulbere, în calitate de judecător al Curții de Apel Chișinău, a fost notificată de către Comisie despre inițierea procedurii de evaluare, solicitându-i-se completarea și prezentarea, în termen de 20 de zile de la data notificării, a chestionarului de etică și a declarațiilor prevăzute de art. 12 alin. (3) din Legea nr. 252/2023. Reclamanta s-a conformat solicitării și a prezentat actele menționate la 1 mai 2024.

Ulterior, la 13 august 2024, Comisia a notificat reclamanta că dosarul său de evaluare a fost repartizat aleatoriu Completului A.

În cadrul procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare, Comisia de evaluare a solicitat și a obținut informații privind reclamanta din numeroase surse instituționale, inclusiv autorități de drept, autorități fiscale și de integritate, instituții bancare, precum și din surse deschise și petiții depuse de persoane fizice și juridice, toate fiind incluse în dosarul de evaluare și analizate de Comisie sub aspectul relevanței și corectitudinii.

Pe parcursul procedurii de evaluare, Comisia a adresat reclamantei trei runde succesive de solicitări de informații suplimentare (octombrie, noiembrie și decembrie 2024), în scopul clarificării anumitor aspecte, reclamanta prezentând răspunsuri și documente justificative în termenele stabilite sau în termenele prelungite acordate la solicitarea sa.

Întrucât completul de evaluare nu a ajuns la unanimitate asupra dubiilor, dosarul a fost transmis spre examinare Comisiei în plen, la 30 ianuarie 2025 reclamanta fiind invitată la audiere publică.

Reclamanta a participat la audierea publică din 10 februarie 2025, în fața Comisiei compuse din 6 membri, o parte desfășurată în ședință închisă, pentru protejarea vieții private și a situației financiare a familiei. Ulterior, la solicitarea sa, a fost organizată o audiere suplimentară în ședință închisă, fiind audiată mama acesteia.

La 13 mai 2025, Comisia a aprobat Raportul de evaluare, propunând nepromovarea evaluării externe în temeiul art. 11 din Legea nr. 252/2023. Concluzia a fost fundamentată, în esență, pe: (i) neacceptarea sumei de 990.000 MDL (donație către soț, declarată în cadrul amnistiei fiscale) ca flux justificat; și (ii) atribuirea sumei de 600.000 MDL ca flux de ieșire în 2017, determinată de respingerea amnistiei fiscale invocate ca sursă a fondurilor utilizate pentru achiziția vehiculului.

La Raportul din 13 mai 2025 a fost anexată o opinie separată, care a criticat caracterul deductiv/prezumativ al concluziilor majorității, ignorarea unor surse reale de venit și aplicarea unui standard probator excesiv, incompatibil cu noțiunea legală de „dubii serioase”.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 15 iulie 2025, raportul a fost respins și s-a dispus reluarea procedurii de evaluare. Consiliul Superior al Magistraturii a stabilit repere concrete pentru reevaluare, inclusiv: evitarea dublării unor cheltuieli (prin raportare la CPP), aplicarea testului „beneficiarului efectiv” în privința BMW X4 și extinderea analizei asupra capacității financiare a mamei fără limitarea la 1998–2012.

În cadrul procedurii de reevaluare, Comisia a continuat colectarea și verificarea informațiilor, solicitând explicații și acte suplimentare, reclamanta prezentând răspunsuri în termenele acordate.

Audierea publică a avut loc la 3 noiembrie 2025 în fața Comisiei compuse din 8 membri (un membru și-a declarat abținere, aceasta fiind admisă), parțial, în ședință închisă, la solicitarea reclamantei, pentru protejarea aspectelor ce țin de viața privată și situația financiară a membrilor familiei. În cadrul audierii și ulterior acesteia, subiectul a prezentat documente suplimentare, care au fost incluse în dosarul de reevaluare și examinate de Comisie în procesul de analiză.

La 16 decembrie 2025 Comisia a adoptat în privința reclamantei Ruxanda Pulbere Raportul de reevaluare, prin care a propus, repetat, nepromovarea evaluării externe desfășurată în conformitate cu criteriile prevăzute la articolul 11 din Legea nr. 252/2023. În acest raport, Comisia a refuzat din nou să accepte suma de 990.000 MDL ca flux justificat și, în privința BMW X4, deși exista reperul stabilit de CSM privind „beneficiarul efectiv”, Comisia a revenit la o prezumție generală a gospodăriei comune, fără a indica elemente factuale noi determinante.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 692/50 din 30 decembrie 2025 a fost acceptat Raportul de reevaluare a judecătoarei Curții de Apel Centru, Ruxanda Pulbere, și a fost constatată nepromovarea evaluării; a fost dispusă eliberarea din funcția de judecător al Curții de Apel Centru, în temeiul art. 18 alin. (5) din Legea nr. 252/2023; a fost stabilită decăderea din dreptul de a exercita funcția de judecător pentru o perioadă de 5 ani, din data rămânerii definitive a hotărârii; a fost informată Autoritatea Națională de Integritate cu privire la interdicția de a exercita funcții de demnitate publică pe aceeași perioadă; a fost dispusă lipsirea de dreptul la indemnizația unică de concediere.

În considerente, Consiliul Superior al Magistraturii a invocat standardul „balanței probabilităților”, a justificat inversarea parțială a sarcinii probei în prezența „dubiilor serioase”, și a concluzionat că nereușita reclamantei de a demonstra cuantumul plauzibil al veniturilor face imposibilă valorificarea acestora ca fluxuri certe. În privința BMW X4 a admis cumularea abordărilor (beneficiar efectiv + gospodărie comună) și a menținut valoarea de referință de 600.000 MDL, apreciind că Comisia nu ar fi depășit limitele reevaluării.

Hotărârea respectivă a fost contestată la Curtea Supremă de Justiție, aflându-se pe rol cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Ruxanda Pulbere împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 692/50 din 30 decembrie 2025 și constatarea promovării evaluării externe de către judecătorul Curții de Apel Centru, Ruxanda Pulbere sau dispunerea reluării procedurii de evaluare de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Soluționarea cauzei pendinte depinde în mod direct de constituționalitatea dispozițiilor art. 4 alin. (3) și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, în partea ce stabilește componența numerică a Comisiei de evaluare („din câte 6 membri”, respectiv „din 9 membri”), precum și de constituționalitatea sintagmei „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din art. 11 alin. (3) lit. a) din aceeași lege.

În temeiul acestor dispoziții, procedura de evaluare și de reevaluare a reclamantei a fost desfășurată succesiv în fața unei Comisii cu componență numerică diferită, iar aprecierea necorespunderii criteriului de integritate financiară a fost realizată prin aplicarea pragului valoric stabilit prin norma contestată. Pe baza acestor reglementări, Comisia și ulterior Consiliul Superior al Magistraturii au fundamentat concluzia de nepromovare a evaluării și au dispus consecințele profesionale severe aplicate reclamantei.

Instanța de judecată este obligată să aplice aceste norme la examinarea legalității hotărârii contestate, iar validitatea lor constituțională este determinantă pentru stabilirea dacă procedura de evaluare a fost desfășurată în condiții conforme exigențelor constituționale și dacă pragul valoric utilizat pentru aprecierea integrității financiare are un temei legal și constituțional.

Prin urmare, dispozițiile contestate sunt aplicabile în cauza pendinte și au caracter decisiv pentru soluția ce urmează a fi pronunțată, întrucât de constituționalitatea acestora depinde aprecierea legalității cadrului normativ care a stat la baza hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

C. Obiectul sesizării

Exercitarea controlului de constituționalitate asupra dispozițiilor:

art. 4 alin.(3) din Legea nr. 252/2023, în redacția în vigoare la data inițierii și desfășurării procedurii de evaluare a reclamantei, în partea ce prevede "*din câte 6 membri*";

art. 6 alin.(1) din Legea nr. 252/2023 în redacția în vigoare la data desfășurării procedurii de reevaluare a reclamantei, în partea ce prevede "*din 9 membri*";

art. 11 alin.(3) lit.a) din Legea nr. 252/2023, în partea ce prevede "*în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023*";

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a reținut că principiul statului de drept implică obligația legiuitorului de a adopta norme clare, coerente și previzibile, precum și de a evita reglementările contradictorii care pot genera incertitudine juridică.

În speță, incidența art. 1 alin. (3) rezultă din faptul că Legea nr. 252/2023 a reglementat, succesiv, două componente numerice diferite ale Comisiei de evaluare (6 membri și ulterior 9 membri), fără a stabili reguli tranzitorii clare privind aplicarea noii reglementări asupra procedurilor de evaluare deja inițiate.

Această situație a permis ca procedura de evaluare a reclamantei să fie desfășurată succesiv în fața unor configurații diferite ale aceluiași organ colegial, generând incertitudine juridică cu privire la cadrul normativ aplicabil și la stabilitatea regulilor procedurale.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Curtea Constituțională a statuat constant că principiul egalității presupune aplicarea unui tratament juridic identic pentru situații comparabile și interzice instituirea unor diferențe de tratament care nu au o justificare obiectivă și rezonabilă.

În primul rând, sintagma „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023 instituie un reper valoric fix aplicabil judecătorilor curților de apel evaluați în temeiul acestei legi, în timp ce, potrivit Legii nr. 65/2023, pentru judecătorii Curții Supreme de Justiție pragul se raportează la salariul mediu stabilit pentru anul începerii evaluării.

Această diferență de tehnică legislativă este susceptibilă să genereze tratamente juridice diferite între categorii de judecători evaluați de aceeași Comisie și potrivit aceluiași criteriu de integritate financiară, fără ca legea să ofere o justificare obiectivă și rezonabilă pentru această distincție.

În al doilea rând, modificarea componenței numerice a Comisiei de evaluare pe parcursul procedurilor de evaluare externă, în absența unor dispoziții tranzitorii clare, este susceptibilă să genereze tratamente procedurale diferite între subiecții evaluați în perioade apropiate, în funcție de momentul procedural al examinării cauzei lor.

În aceste condiții, subiecți aflați în situații comparabile pot fi supuși unor reguli de evaluare diferite, atât sub aspectul pragului valoric aplicabil, cât și sub aspectul configurației organului de evaluare, ceea ce ridică o problemă de uniformitate și egalitate de tratament.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Curtea Constituțională a reținut în mod constant că o normă juridică trebuie să fie formulată cu suficientă precizie pentru a permite persoanelor vizate să își adapteze conduita și să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele juridice ale aplicării acesteia.

În speță, incidența art. 23 alin. (2) rezultă din existența unor reglementări succesive și necorelate privind componența numerică a Comisiei de evaluare, precum și din lipsa unor norme tranzitorii care să clarifice regimul aplicabil procedurilor în curs.

Această situație este de natură să creeze incertitudine cu privire la componența legală aplicabilă Comisiei, regulile procedurale incidente, stabilitatea cadrului normativ al evaluării.

Articolul 116

Statutul judecătorilor

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

(5) Deciziile privind numirea judecătorilor și cariera acestora trebuie să fie adoptate în baza unor criterii obiective, bazate pe merit, și a unei proceduri transparente, în condițiile legii. Promovarea sau transferul judecătorilor se face doar cu acordul acestora.

Curtea Constituțională a subliniat că procedurile care afectează cariera judecătorilor trebuie să respecte standarde sporite de claritate, stabilitate și previzibilitate, având în vedere rolul constituțional al judecătorului.

În speță, normele contestate au fost aplicate într-o procedură care a condus la constatarea nepromovării evaluării și la eliberarea reclamantei din funcția de judecător.

Modificarea intervenită în componența numerică a Comisiei pe parcursul aceleiași proceduri, în absența unor reguli tranzitorii clare, este susceptibilă să afecteze caracterul previzibil al procedurii, stabilitatea cadrului decizional, garanțiile unei evaluări bazate pe criterii obiective.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție.

E. I. Ingerința rezultă din aplicarea art. 4 alin. (3) și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, care reglementează componența numerică a Comisiei de evaluare.

(1) Existența unei ingerințe prevăzute de lege

La data inițierii procedurii de evaluare a reclamantei, Legea nr. 252/2023 prevedea o componență certă de 6 membri. Astfel, art. 4 alin. (3) stabilea că comisiile de evaluare „sunt formate din câte 6 membri”, iar art. 6 alin. (1), în aceeași redacție, prevedea că fiecare comisie este formată din 6 membri. În perioada 11 aprilie 2024 – 12 iunie 2025 reclamanta a fost evaluată de o Comisie constituită în această formulă numerică.

Ulterior, prin Legea nr. 127 din 29 mai 2025 (în vigoare din 12 iunie 2025), legiuitorul a modificat art. 6 alin. (1), substituind componența de 6 membri cu cea de 9 membri. Totuși, art. 4 alin. (3) din aceeași lege a rămas nemodificat și continuă să prevadă expres componența de 6 membri.

Prin urmare, cadrul normativ aplicabil a ajuns să conțină două reglementări paralele și incompatibile privind componența numerică a aceluiași organ colegial: art. 4 alin. (3) – 6 membri; art. 6 alin. (1) – 9 membri.

Deși ingerința are o bază formală în lege, Curtea Constituțională a statuat constant că cerința „prevăzută de lege” nu este satisfăcută doar prin existența formală a unei norme, ci presupune și respectarea standardelor de calitate a legii — claritate, previzibilitate și coerență normativă.

Or, coexistența unor dispoziții legale contradictorii, aplicabile aceleiași proceduri și aceluiași organ, creează o incertitudine obiectivă cu privire la componența legală a Comisiei de evaluare și la regulile care guvernează adoptarea rapoartelor acesteia. Această incertitudine este amplificată de lipsa unor dispoziții tranzitorii care să clarifice aplicarea în timp a noii componente, în special în procedurile deja pendinte, cum este cazul reclamantei.

Caracterul problematic al reglementării este cu atât mai accentuat cu cât Comisia de evaluare este un organ colegial care adoptă rapoartele prin votul majorității membrilor săi atunci când completul nu ajunge la unanimitate. Într-un asemenea mecanism decizional, determinarea clară a componenței numerice reprezintă o condiție esențială pentru validitatea procedurii și pentru previzibilitatea rezultatului evaluării.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că cerința ca o ingerință să fie „prevăzută de lege” implică, între altele, ca norma să întrunească standardele de calitate a legii, respectiv să fie accesibilă și previzibilă (Rohlena v. Cehia [MC], §50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], §154; Koprivnikar v. Slovenia, §48; Khlyustov v. Rusia, §68). De asemenea, Curtea a reținut că legea trebuie să indice cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților (Sissanis v. România, §66).

Deși Curtea a admis că legislația nu trebuie să atingă un nivel de rigiditate excesivă (Parmak și Bakir v. Turcia, §59), prezenta cauză nu vizează o simplă generalitate a normei, ci o contradicție normativă directă, care nu poate fi remediată prin interpretare.

La momentul sesizării, Legea nr. 252/2023 prevede componența de 9 membri. Totuși, în perioada relevantă evaluării reclamantei, cadrul normativ a cunoscut o modificare succesivă a componenței Comisiei (de la 6 la 9 membri), fără stabilirea unor dispoziții tranzitorii explicite privind aplicabilitatea noii componente în procedurile în curs. În lipsa unei reglementări clare

privind momentul de aplicare a noii componente, persoana evaluată nu putea anticipa cu un grad rezonabil de certitudine structura organului colegial competent să adopte raportul final.

Prin urmare, deși ingerința arc o bază formală în lege, contradicția normativă și lipsa clarității privind aplicarea în timp a noii reglementări împiedică norma să întrunească pe deplin cerințele de calitate a legii, afectând securitatea juridică garantată de art. 1 alin. (3), în coroborare cu art. 23 alin. (2) și cu garanțiile statutului judecătorului prevăzute de art. 116 din Constituție.

(2) Scopul legitim al ingerinței

Modificarea componentei Comisiei urmărește, în abstract, un scop legitim — eficientizarea și consolidarea capacității instituționale a mecanismului de vetting, în vederea protejării integrității sistemului judiciar.

Prin urmare, ingerința poate fi considerată ca urmărind un scop legitim în sens constituțional.

(3) Existența unei legături raționale

În abstract, majorarea numărului de membri ai Comisiei de evaluare ar putea avea o legătură rațională cu scopul consolidării capacității instituționale și al sporirii calității procesului decizional.

Totuși, în speță, această legătură rațională este afectată de modul concret de reglementare și aplicare a modificărilor legislative.

În primul rând, modificarea componentei numerice a intervenit în timpul procedurilor de evaluare aflate în curs, fără ca legiuitorul să prevadă norme tranzitorii clare care să stabilească aplicarea în timp a noii reglementări. În absența unor asemenea reguli, persoana evaluată nu putea anticipa cadrul structural în care urma să fie examinată cauza sa, ceea ce afectează previzibilitatea procedurii.

În al doilea rând, după modificările operate prin Legea nr. 127/2025, cadrul normativ a rămas incoerent, întrucât art. 4 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 continuă să prevadă componența de 6 membri, iar art. 6 alin. (1) stabilește componența de 9 membri. Coexistența acestor reglementări incompatibile nu permite identificarea cu suficientă claritate a componentei legale a organului care decide asupra carierei judecătorului.

În speță, instabilitatea cadrului structural al Comisiei nu este una pur teoretică, ci rezultă din modul concret de desfășurare a procedurii de evaluare a reclamantei.

Astfel, la audierea din 10 februarie 2025 cauza reclamantei a fost examinată de Comisie în componență de 6 membri, conform reglementării inițiale. Ulterior, în etapa de reevaluare, la 3 noiembrie 2025, examinarea a avut loc în condițiile noii reglementări, însă cu participarea efectivă a 8 membri, ca urmare a declarării abținerii de către unul dintre membrii Comisiei.

Această succesiune, de la 6 membri, la o componență legală de 9 membri, dar cu participare efectivă de 8 membri, evidențiază lipsa unui cadru normativ coerent și previzibil privind structura organului care decide asupra carierei judecătorului.

În materia garanțiilor statutului judecătorului, previzibilitatea componentei organului decizional reprezintă un element esențial al securității juridice (art. 1 alin. (3) din Constituție) și al exigențelor privind procedura obiectivă și stabilă prevăzute de art. 116 din Constituție.

În aceste condiții, deși în abstract majorarea numărului de membri ar putea servi consolidării capacității instituționale a Comisiei, modul concret de reglementare și aplicare în speță

afectează caracterul rațional al ingerinței în raport cu scopul legitim urmărit, contrar exigențelor art. 1 alin. (3) și art. 116 din Constituție.

(4) Existența unor măsuri mai puțin intruzive

Reclamanta consideră că scopul urmărit de legiuitor – consolidarea capacității instituționale a Comisiei de evaluare, putea fi realizat prin măsuri legislative mai puțin intruzive și mai previzibile pentru persoanele supuse evaluării.

În particular, legiuitorul ar fi putut: - aplica noua componență numerică exclusiv procedurilor inițiate ulterior intrării în vigoare a modificărilor; - introduce dispoziții tranzitorii clare pentru procedurile de evaluare aflate în curs; - menține componența inițială pentru procedurile deja pornite; - armoniza expres și simultan toate dispozițiile Legii nr. 252/2023 referitoare la numărul membrilor Comisiei; - stabili în mod explicit momentul de la care noua componență devine aplicabilă.

Adoptarea unor asemenea soluții ar fi permis atingerea scopului legitim al reformei, asigurând în același timp respectarea cerințelor de previzibilitate și stabilitate procedurală, de o importanță sporită în materia carierei judecătorilor.

În lipsa acestor garanții normative, modificarea succesivă a componenței Comisiei a generat incertitudine juridică și a afectat cadrul procedural aplicabil reclamantei, deși existau alternative legislative la fel de eficiente, dar mai puțin intruzive pentru drepturile protejate de art. 1 alin. (3) și art. 116 din Constituție.

(5) Proporționalitatea ingerinței

În speță, modificarea succesivă a componenței numerice a Comisiei de evaluare a produs consecințe semnificative asupra cadrului procedural în care a fost examinată cariera reclamantei.

Aplicarea neuniformă a regulilor privind structura organului decizional, de la examinarea cauzei în componență de 6 membri, la reevaluarea în condițiile noii reglementări, cu participarea efectivă a 8 membri, a intervenit în cursul aceleiași proceduri și a afectat previzibilitatea mecanismului de evaluare.

Or, în materia statutului judecătorilor, exigențele de stabilitate, coerență și previzibilitate procedurală au o importanță constituțională sporită, având în vedere garanțiile consacrate de art. 116 din Constituție și principiul securității juridice derivat din art. 1 alin. (3).

Deși scopul urmărit de legiuitor – consolidarea capacității instituționale a Comisiei, este unul legitim în abstract, modalitatea concretă de reglementare și aplicare a modificărilor a plasat asupra reclamantei o sarcină excesivă și individuală, constând în supunerea aceleiași proceduri unor reguli structurale fluctuante.

În absența unor norme tranzitorii clare și a unei armonizări legislative coerente, ingerința a depășit ceea ce era necesar pentru atingerea scopului legitim, afectând echilibrul just între interesul public al reformei și protecția drepturilor individuale ale reclamantei.

În consecință, Curtea este chemată să constate că ingerința nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul legitim urmărit, fiind contrară exigențelor art. 1 alin. (3) și art. 116 din Constituție.

În ansamblu, modificarea succesivă și aplicarea neuniformă a regulilor privind componența numerică a Comisiei de evaluare, în absența unor norme tranzitorii clare și a unei armonizări legislative coerente, a generat un cadru procedural imprevizibil în examinarea carierei reclamantei.

O asemenea ingerință depășește marja de apreciere admisibilă a legiuitorului în materia reformelor instituționale și aduce atingere garanțiilor constituționale ale securității juridice și ale statutului judecătorului, consacrate de art. 1 alin. (3) și art. 116 din Constituție.

E. 2. Ingerința ce rezultă din aplicarea art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023, în partea ce prevede sintagma „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023”.

(1) Ingerința este prevăzută de lege

Ingerința rezultă din aplicarea art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023, în partea ce stabilește că diferența dintre avere, cheltuieli și venituri se raportează la „20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023”.

Această formulare instituie un plafon valoric fix, determinat prin raportare la salariul mediu pe economie stabilit pentru anul 2023, indiferent de momentul desfășurării evaluării.

În temeiul acestei norme, Comisia de evaluare a apreciat existența unor dubii serioase privind integritatea financiară a reclamantei prin raportare la pragul valoric astfel determinat, concluzie care a stat la baza propunerii de nepromovare și a consecințelor profesionale ulterioare.

Prin urmare, norma contestată este aplicabilă direct situației reclamantei și constituie temeiul juridic al ingerinței în drepturile acesteia.

(2) Scopul legitim al ingerinței

În abstract, stabilirea unui prag valoric pentru identificarea discrepanțelor semnificative dintre avere, cheltuieli și venituri urmărește un scop legitim, și anume: asigurarea integrității sistemului judiciar, menținerea încrederii publicului în justiție, eficientizarea mecanismului de evaluare.

Totuși, existența unui scop legitim nu exonerează legiuitorul de obligația de a reglementa mecanismul într-o manieră coerentă, nediscriminatorie și proporțională.

(3) Existența unei legături raționale

În abstract, utilizarea salariului mediu pe economie ca reper valoric poate avea o legătură rațională cu scopul identificării unor discrepanțe financiare relevante.

Totuși, în speță, caracterul rațional al măsurii este afectat de modul diferențiat în care legiuitorul a reglementat același criteriu de integritate financiară pentru categorii comparabile de magistrați.

Astfel, pentru judecătorii evaluați în temeiul Legii nr. 252/2023, plafonul este raportat rigid la salariul mediu stabilit pentru anul 2023, iar pentru judecătorii Curții Supreme de Justiție, evaluați în temeiul Legii nr. 65/2023, plafonul este raportat la salariul mediu din anul începerii evaluării.

În condițiile în care salariul mediu pe economie este, prin natura sa, un indicator dinamic, în creștere de la an la an, fixarea rigidă la anul 2023 conduce la un prag efectiv mai sever pentru judecătorii curților de apel, fără o justificare obiectivă și rezonabilă.

În lipsa unei explicații legislative coerente pentru această diferență de tratament, legătura rațională dintre măsura aleasă și scopul urmărit apare serios afectată.

(4) Existența unor măsuri mai puțin intruzive

Reclamanta consideră că scopul urmărit de legiuitor putea fi realizat prin măsuri mai puțin intruzive și mai coerente, precum: (i) raportarea uniformă a plafonului la salariul mediu din anul începerii evaluării pentru toți magistrații; (ii) actualizarea automată a plafonului în funcție de

indicatorii economici relevanți; (iii) armonizarea expresă a reglementărilor din Legea nr. 252/2023 și Legea nr. 65/2023.

Aceste soluții ar fi permis atingerea scopului legitim fără a genera diferențe de tratament între categorii comparabile de judecători.

(5) Proportionalitatea ingerinței

În aceste condiții, sarcina impusă reclamantei prin aplicarea rigidă a plafonului raportat la anul 2023 apare ca fiind excesivă în raport cu scopul urmărit, în special în contextul diferenței de tratament față de judecătorii evaluați potrivit Legii nr. 65/2023.

Prin urmare, ingerința nu păstrează un just echilibru între interesul public urmărit și protecția drepturilor individuale ale reclamantei, contrar exigențelor art. 16, art. 23 și art. 116 din Constituție, coroborate cu principiul statului de drept consacrat de art. 1 alin. (3).

Pentru aceste motive îi solicit Curții:

- 1) Să declare sesizarea admisibilă;
- 2) Să exercite controlul de constituționalitate și să declare neconstituționale:

art. 4 alin.(3) din Legea nr. 252/2023, în redacția în vigoare la data inițierii și desfășurării procedurii de evaluare a reclamantei, în partea ce prevede "*din câte 6 membri*";

art. 6 alin.(1) din Legea nr. 252/2023 în redacția în vigoare la data desfășurării procedurii de reevaluare a reclamantei, în partea ce prevede "*din 9 membri*";

art. 11 alin.(3) lit.a) din Legea nr. 252/2023, în partea ce prevede "*în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023*";

F. Lista documentelor relevante

1. Extras din Legea nr. 252/2023 (dispozițiile contestate);
2. Extras din Legea nr. 65/2023 (dispozițiile comparative invocate);
3. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 692/50 din 30 decembrie 2025;
4. Alte înscrisuri relevante din dosarul de evaluare.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului invocată în sesizare este publică și accesibilă și nu se anexează.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Subsemnata, Ruxanda Pulbere, declar că informațiile prezentate în sesizare sunt veridice și că excepția de neconstituționalitate este ridicată în legătură directă cu soluționarea cauzei pendinte.

Digitally signed by Pulbere Ruxanda
Date: 2026.02.20 15:33:00 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la admiterea cererilor privind sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „din câte 6 membri” de la art. 4, alin. (3), a sintagmei „din 9 membri” de la art. 6, alin. (1), a sintagmei „în cuantum stabilit de către Guvern pentru anul 2023” de la art. 11, alin. (3), lit. a) și a sintagmei „actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” de la art. 11, alin. (6) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023 depusă de către Ruxanda Pulbere.

(Dosarul nr. 3-1/26
Nr. PIGD 2-26000188-52320-01-3-02012026-1)

Întrunirea condițiilor stabilite la art. 12¹ din Codul de procedură civilă pentru admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

26 februarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică cererea depusă de către Ruxanda Pulbere, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi ale Legii privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, Președinte,

Stella Bleșceaga,

Leonid Chirtoacă, judecători,

Cu participarea greferului: Natalia Lecari

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 decembrie 2025, Ruxanda Pulbere a depus contestație în temeiul art. 11 și 19 din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023, prin care a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 692/50 din 30 decembrie 2025 și dispunerea reluării procedurii de evaluare de către Comisia de Evaluare.

2. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2026, instanța a primit spre examinare în procedura contenciosului administrativ contestația formulată de către Ruxanda Pulbere împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Comisia de Evaluare a Judecătorilor (Comisia Vetting). Totodată a informat participanții că, contestația va fi examinată în ședință publică pe data de 26 februarie 2026, ora 10.00, sala 4 în incinta Curții Supreme de Justiție (str. Petru Rareș 18, mun. Chișinău).

3. La data de 20 februarie 2026, prin intermediul poștei electronice, Ruxanda Pulbere a depus cereri, prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „din câte 6 membri” de la art. 4 alin. (3), a sintagmei „din 9 membri” de la art. 6 alin. (1), a sintagmei „în quantum stabilit de către Guvern pentru anul 2023” de la art. 11 alin. (3), lit. a) și a sintagmei „actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” de la art. 11, alin. (6) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023.

4. În cadrul ședinței de judecată, reclamanta a solicitat admiterea cererilor cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, susținând că sunt întrunite condițiile de admitere a cererilor de ridicare a excepției de neconstituționalitate, or, aceste prevederi sunt aplicabile speței. Există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale nr. 21 din 19 februarie 2026 referitor la sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3), „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) și „în quantumul stabilit de către Guvern pentru

anul 2023" din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, ridicată de Dmitrii Fujenco, însă ea se referă la alte aspecte ale articolelor menționate. Astfel, situația reclamantei este diferită de cea a lui Dmitrii Fujenco, iar prevederile art. 4 și 6 al Legii îi sunt incidente. Menționează că, Comisia de evaluare l-a evaluat pe dl Dmitrii Fujenco într-o componență de 3 membri, apoi de 6 membri, iar reclamanta a fost audiată într-un complet de 6 membri, iar ulterior, în cadrul aceleiași proceduri administrative, a fost reevaluată într-un complet de 8 membri (un membru și-a declarat abținere). Deși, la momentul sesizării, Legea nr. 252/2023 prevedea componența de 9 membri, totuși, în perioada relevantă evaluării reclamantei, cadrul normativ a cunoscut o modificare succesivă a componenței Comisiei (de la 6 la 9 membri), fără stabilirea unor dispoziții tranzitorii explicite privind aplicabilitatea noii componențe în procedurile în curs. Or, în lipsa unei reglementări clare privind momentul de aplicare a noii componențe, persoana evaluată nu putea anticipa cu un grad rezonabil de certitudine structura organului colegial competent să adopte raportul final. Cu privire la art. 11 alin (6) al Legii, autorul a invocat în sesizarea sa articolele 20, 23 și 116 din Constituție, indicând că alin. (6) este compus din mai multe fraze, nefiind incidentă situației ei (pct. 96 din Hotărârea pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 65 din 30 martie 2023). În concluzie, reclamanta a invocat pct. 30 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, aprobat prin decizia din 27 mai 2025, care prevede că sesizarea se declară inadmisibilă în cazul în care: există o hotărâre sau o decizie a Curții care are ca obiect prevederile contestate din perspectiva aceluiași critici de neconstituționalitate.

5. Reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii Olesea Ciobanu a solicitat respingerea cererilor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 4 alin. (3), art. 6 alin. (1) și art. 11 alin. (3), lit. a) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023 întrucât au fost examinate anterior, prin decizia Curții Constituționale din 19.02.2026, iar referitor la art. 11 alin. (6), a lăsat la discreția instanței.

6. Reprezentantul Comisiei de evaluare a judecătorilor, avocatul Iulian Pașatii a solicitat respingerea cererilor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, deoarece aceste prevederi, care au fost contestate sub aspect de neconstituționalitate, nu necesită îndrumarea Curții Constituționale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 195 din Codul administrativ prevede următoarele:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

8. Art. 12¹ din Codul de procedură civilă stipulează că:

„În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.”

9. Art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova reglementează că:

„Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

10. Distinct, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1), lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr.55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova,

hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

11. Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea a mai menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

12. Potrivit § 82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1), lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

13. Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful § 82.

14. Așadar, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor strict obligatorii prevăzute la art. 12¹, alin. (2) din Codul de procedură civilă.

15. Verificând respectarea condițiilor prevăzute la § 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, obligator-necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, ajunge la concluzia că acestea sunt întrunite în totalitate

16. Completul de judecată reține că prevederile legale invocate și anume art. 4 alin. (3), art. 6 alin. (1) și art. 11 alin. (3), lit. a), alin. (6) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023, intră în categoria actelor prevăzute de art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituție, sunt aplicabile cazului prin prisma efectelor nepromovării evaluării externe de către candidat, deci sunt incidente situației.

17. Cu referire la existența anterioară a hotărârii Curții Constituționale, se reține că anterior a fost ridicată excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității a art. 4 alin. (3), art. 6 alin. (1) și art. 11 alin. (3), lit. a) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023 și prin decizie, Curtea Constituțională a declarat sesizarea ridicată de dl avocat Petru Balan, în interesele dlui Dmitrii Fujenco, în dosarul nr. 3-16/2025, pendinte la Curtea Supremă de Justiție, ca inadmisibilă.

18. Or, după cum pretinde reclamanta, Curtea Constituțională, în decizia nr. 21 din 19.02.2026 a considerat că textul „din câte 6 membri” din art. 4 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 nu este aplicabilă în cazul lui Dmitrii Fujenco, pe când situația reclamantei Ruxanda Pulbere este diferită, deoarece ea, la 10 februarie 2025 a fost audiată de Comisie în componență de 6 membri, conform reglementării inițiale, iar ulterior, în cadrul aceleiași proceduri administrative, la 03 noiembrie 2025, a fost reevaluată în condițiile noii reglementări, însă cu participarea a 8 membri (un membru și-a declarat abținere).

19. Însă, în ce privește textul „din 9 membri” din art. 6, alin. (1) și textul „cuanum stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din art. 11 alin. (3), lit. a) din Legea nr. 252/2023, Curtea Constituțională a considerat că autorul sesizării nu a demonstrat că normele contestate reprezintă o ingerință în vreun drept fundamental garantat de Constituție, considerente din care s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

20. Totodată, reclamanta pretinde că Hotărârea nr. 2 din 16 ianuarie 2025, care constată constituționalitatea art. 11 alin. (6) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023, nu este incidentă situației ei, pe motiv că Curtea a examinat acest aliniat prin prisma altor argumente decât cele invocate de ea.

21. Or, potrivit reclamantei, Curtea Constituțională a examinat art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 din perspectiva neclarității legii și a principiului *res judicata* legată de caracterul obligatoriu al hotărârii irevocabile, clarificând doar aspectul legii prin prisma „dacă a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare”.

22. În consecință, sesizarea dată nu urmărește repunerea în discuție a standardului general de probă aplicabil în procedura de evaluare externă, analizat deja de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 16 ianuarie 2025, ci absența unei prezumții minime de validitate a actelor oficiale și lipsa unor garanții normative împotriva relativizării efectelor juridice ale acestora, principiul care se referă la securitatea juridică, echilibrul instituțional între autorități și protecția drepturilor fundamentale ale persoanei evaluate.

23. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art.195 din Codul administrativ, art. 12¹ din Codul de procedură civilă, art. 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererile cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate depuse de Ruxanda Pulbere.

Ridică excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității următoarelor prevederi:

- 1) sintagma „din câte 6 membri” de la art. 4 alin. (3) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023;
- 2) sintagma „din 9 membri” de la art. 6 alin. (1) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023;
- 3) sintagma „în quantum stabilit de către Guvern pentru anul 2023” de la art. 11 alin. (3), lit. a) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023;
- 4) sintagma „actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare” de la art. 11 alin. (6) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative nr. 252 din 17 august 2023.

Transmite Curții Constituționale sesizările privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, împreună cu anexele și copia prezentei încheieri.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte	semnătură	Diana Stănilă
Judecători	semnătură	Stella Bleșceaga
	semnătură	Leonid Chirtoacă
Copia corespunde originalului Judecător		Leōnid Chirtoacă